І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
в Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
в Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 171. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 24-го ВЕРЕСНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, SEPTEMBER 24, 1974 No. 171. VOL. LXXXI.

У СОВЄТСЬКІЙ КАТОРЗІ: ВАЛЕНТИН МОРОЗ ГОЛОДУЄ

ДЕНЬ ГОЛОДІВКИ

86

ЮРІЙ В. ДЗЮБА ПРОТЕСТУВАВ ПРОТИ РУСИФІКАЦІЇ УКРАЇНИ І НАРУШУВАННЯ ЗАКОНУ ПРО СВОБОДУ РЕЛІГІЇ

Київ. — З великим обвинувальним листом на адресу ЦК КПСС і совєтського уряду звернувся ще в 1971 році 21-літній Юрій Володимирович Дзюба, житель Харкова, обвинувачуючи КПСС у шостисторінковому зверненні у насильній русифікації України та здавлюванні релігійних свобід. У своєму листі - зверненні Юрій В. Дзюба заявив про свій намір покинути „теперішню країну свого перебування" СССР і просити уряд ЗСА про право на переселення до З'єдинених Стейтів. Як причину такого свого рішення, Юрій Дзюба подав ідеологічні розходження, а зокрема розходження між совєтською комуністичною теорією і практикою, з чим він, як комсомольський організатор на університеті, ознайомлений.

Далі, Ю. Дзюба навів два засадничі моменти, які він гостро критикує у своєму листі, а саме факт насильної русифікації українського населення, початкових, середніх і вищих шкіл, бібліотек, культурних установ тощо, а також факт переслідування релігії і Церкви в СССР. В Україні панівною є російська мова, що помітне зокрема в Харкові. У висліді він ставить питання: „Де ж Україна?" Себе Ю. Дзюба в листі визначує вірним Православної Церкви, стверджуючи, що він ніде не має змоги дістати релігійну літературу, ні не може вільно виконувати релігійних практик.

Юрій В. Дзюба народився в Харкові 1950 року і в час висилки свого листа до ЦК КПСС проживав у Харкові на вулиці Клочковській 346А, квартира 16. Свій лист Ю. Дзюба написав російською мовою і на це він вказує, як на один з доказів русифікації України, де до ЦК Компартії треба писати російською мовою. Текст листа щойно тепер наспів за кордон і його поширила редакція радіо „Свобода" у Мюнхені.

Громадяни різних національностей бажали б еміґрувати з СССР

Бостон, Масс. — Газета „Крісчіян Саєнс Монітор" з 20 вересня опублікувала редакційну статтю, пишучи про „інших совєтських сподіваних еміґрантів". Газета відзначає, що „не тільки багато жидів хотіло б покинути Совєтський Союз. Інші національності також — литовці, вірмени, українці — є між тими совєтськими громадянами, які вперто намагаються знайти шлях на Захід. На жаль, вони не привертають на себе уваги світу. Вони не користуються підтримкою могутніх західніх організацій як сіоністи, які моглиб аґітувати в їхню користь. Вони не мають політичного опертя у парляментах на Заході. Але вони не здаються".

У статті ширше пишеться про намагання совєтських німців повернутися до Німеччини з СССР і висловлюється надію, що західні держави „не забудуть за них і за інші совєтські меншості, вимагаючи від Кремля притримуватися цивілізованого міжнародного стандарту щодо вільної еміґрації".

ОЧІКУЄТЬСЯ 10,000 УЧАСНИКІВ НА МАНІФЕСТАЦІЇ В НЮ ЙОРКУ В ОБОРОНІ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА

Ню Йорк, Н. И. — (В. Д.) — В четвер, 19-го вересня відбулися тут в Українському Народному Домі збори Об'єднаного Комітету Українських Організацій м. Ню Йорку що є Відділом УККА, в яких взяло участь понад 60 представників організацій з самого Ню Йорку та з дооколишніх громад — Йонкерсу, Бруклина, Асторії, Нюарку, Елізабету та ін. Численні відгуки про терпіння та геройчну поставу Валентина Мороза в американській пресі, в радіо і в телевізії зрушили українську громаду, а вістка про це, що Валентин Мороз живе, дала значний поштовх до пожвавленої акції на його оборону. Об'єднаний Комітет з його головою мґром Романом Гуглевичем веде систематичну підготову Національної Маніфестації: встановлено програму, покликано пресову, порядкову і фінансову комісії, одержано потрібні поліційні дозволи, вироблено та роздано численні афіші та українські летючки; виготовлено жетони з портретом В. Мороза, які роздано українським організаціям; вислано англомовні пресові повідомлення до американської преси та радієвих і телевізійних стацій; запрошено визначних промовців, виготовляються англомовні летючки. Про проароблену працю Комітету звітували, крім мґра Гуглевича, референти відповідних комісій — д-р В. Душник, мґр Іван Базарко, д-р Юрій Волинець, п-і Дарія Степаняк, капт. Михайло Лучов, Степан Чума, Микола Хоманчук, Мирон Пінковський і другі.

Маніфестація в обороні

(Закінчення на стор. 3-ій)

У ГОНДУРАСІ ГУРАҐАН ЗАПОДІЯВ ВЕЛИКЕ СПУСТОШЕННЯ, ЗГИНУЛО 5,000 ОСІБ

Теґісіґальпа, Гондурас. — Урядові чинники повідомили, що гураґан, який навістив цю центральноамериканську країну в кінці минулого тижня, вбив від 5,000 до 9,000 осіб, спричинив потопи, які залили цілі міста і села та перервав комунікації між столицею та кількома частинами країни. Досі знайдено коло 5,000 вбитих, але також пропало коло 4,000 інших осіб, хоча їхніх тіл ще не знайдено. Гураґан також навістив Нікараґву, Ґватемалю і Ель Сальвадор, але не заподіяв такої шкоди як в Гондурасі. Сусідні держави та ЗСА посилають для населення Гондурасу харчі, одяг, лікарську опіку тощо.

ОАД схвалила переглянути справу санкцій проти Куби

Вашинґтон. — Постійна Рада Організації Американських Держав у п'ятницю, 20-го вересня, одноголосно проголосувала переглянути справу економічних і політичних санкцій, встановлених проти Куби в 1964-му році. Представник ЗСА підтримав пропозицію переглянути цю справу на нараді міністрів закордонних справ, яка має відбутися 8-го листопада в Кіто, Еквадор, але зазначив, що погодження на перегляд справи не означає, що Вашинґтон таки плянує відновити дипломатичні та торговельні зв'язки з Кубою. Він повторив попередні заяви речників Білого Дому та Державного департаменту, що ЗСА залишать за собою право вирішувати свою політику відносно Куби незалежно від рішень членів О. А. Д. Коментатори думають, що із 23-ох членів О. А. Д. 14 вже тепер голосували б за знесення економічних і дипломатичних санкцій проти Куби.

Роналд Нессен призначений на пост пресового секретаря Білого Дому

Вашинґтон. — Роналд Г. Нессен, коментатор для телевізійної сітки „Нашинал Бродкестінґ Компані" (Ен-Бі-Сі), був призначений президентом Фордом на пост пресового секретаря Білого Дому. Нессен приходить на місце Джералда терГорста, який зрезиґнував після того, як президент Форд проголосив повне і беззастережне помилування для колишнього президента Ричарда Ніксона.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА ОКРУГА УНС ВІДБУЛА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

(В. С.). — Представники Відділів УНСоюзу Філядельфійської Округи, приявні на організаційних зборах в неділю, 22-го вересня, в домі УНСоюзу у Філядельфії, апробували однозгідно пропозицію голови Окружного Комітету о. протопресвітера Омеляна Мицика, щоб Відділи Округи доклали всіх старань для присднання визначеного квотою числа нових членів і цим самим довели цю членську кампанію УНСоюзу до 90,000 членів до кінця цього ювілейного року.

Започатковано і закінчено наради молитвами, що їх провів з учасниками зборів о. протопресвітер Степан Біляк, а відкрив збори і ними проводив, як урядуючий голова Округи, о. протопресвітер Омелян Мицик, який у вступному слові подав підсумки організаційної праці Округи. Зокрема він привітав предсідника нового 154-го Відділу УНСоюзу Василя Василенка, а всі учасники підписали карточку із побажаннями виздоровлення секретареві та організаторові цього нового Відділу Олександрові Яремкові, який перебуває на лікуванні в лікарні.

В президії, крім згаданих вже отців, були: Петро Тарнавський — секретар Окружного Комітету, який протоколував наради, д-р Володимир Ґалан — почесний член Головного Уряду, який забирав слово і давав вияснення в дискусії над фінансовими справами, та Володимир Сохан — головний секретар УНСоюзу, який виголосив доповідь про стан УНСоюзу в ділянках фінансовій та організаційній. В. Сохан підкреслив здорову фінансову господарку УНСоюзу, документуючи її цифрами, подав точні інформації про адміністрування Українською Будівлею УНСоюзу і вигляди на винайм у ній дальших двох поверхів, та представив організаційний стан УНСоюзу із докладними числами участи в членській кампанії Відділів цієї Округи. Він назвав наступні Відділи та числа приєднаних ними в 1974 році членів: 153 — 38 членів, 154 — 25 членів, 430 — 24 члени, 83 — 19 членів, 32 — 17 членів, 216 — 17 членів, 424 — 17 членів, 362 — 16 членів, 321 — 16 членів, 245 — 14 членів, 239 — 13 членів, 10 — 11 чл., 45 — 11 чл., 375 — 11

(Закінчення на стор. 3-ій)

КРАЙОВИЙ З'ЇЗД ТУСМ В ЗСА ВІДБУДЕТЬСЯ З КІНЦЕМ ЦЬОГО ТИЖНЯ

Крайова Управа Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Миколи Міхновського (ТУСМ) в ЗСА інформує, що сьомий крайовий з'їзд цієї організації відбудеться 28 і 29 вересня 1974 року в готелі Піттсбурґ Гілтон, Ґейтвей Сентр (Давнтавн Піттсбурґ) в Піттсбурзі, Пенсильвенія. З'їзд вшановує 50-ту річницю смерти патрона ТУСМ та великого українського політичного мислителя Миколи Міхновського і 25 літній ювілей створення ТУСМ.

У програмі З'їзду: в суботу, 28 вересня, в годині 3-ій — панель на тему: „Праця для України через нашу участь в американському політичному, середовищі". Запрошені панелісти: Стефан Поступак, кандидат на конґресмена з Пенсильвенії; д-р Богдан Футей, кандидат на конґресмена з Огайо; інж. Богдан Федорак, голова Відділу УККА в Детройті; та Євген Іванців, голова СУСТА. Також в суботу, в годині 5:30, колишній в'язень совєтських концтаборів Анатоль Радиґін виголосить доповідь на тему: „Валентин Мороз — символ спротиву на Україні".

Крім цих доповідей, буде передискутована дальша акція в обороні Валентина Мороза та інших українських політичних в'язнів і відбудеться вибір нових керівних органів ТУСМ в ЗСА. Крайова Управа ТУСМ закликає усі О.Д. ТУСМ в ЗСА до участи та запрошує усі українські організації.

ЗСА розглядають можливість зменшення своєї атомової зброї в Европі

Вашинґтон. — Достовірні джерела повідомили, що Департамент оборони розпочав розглядати можливість зменшення кількости американської атомової зброї в країнах Західньої Европи. Секретар оборони Джеймс Шлесінджер та інші чільні службовці Пентаґону переконані, що ЗСА мають надто великі запаси ядерних зарядів в цих країнах, але мусять ще переконати своїх союзників, що зменшення цього числа цілком не означає, що Америка перестане покладатися на атомову зброю як на „відстрашуючий чинник." Західньоевропейські союзники звикли до того, що американські збройні сили в Европі мають коло 7,000 тактичних ядерних зарядів і вважають, що будь-яка редукція може послабити їхню оборонну спроможність. Натомість Пентаґон твердить, що такого великого числа ядерних зарядів цілком не потрібно, бо атомова зброя тепер має більш нищівну спроможність, а крім того, такі великі запаси зброї можуть спричинити ще більші „перегони зброєння". Крім того, хоча контроля над цими ядерними зарядами є в руках американських військових частин, то в Конґресі побоюються, що ця зброя може бути вжита одним американським союзником проти іншого. Це побоювання поширилося особливо під час Кипрської кризи, коли деякі законодавці боялися, що може дійти до війни між Грецією та Туреччиною.

Совєтський уряд погодився на виставку мистців-неконформістів

Москва. — Згідно з найновішими повідомленнями з Москви, совєтський уряд мав дати згоду групі мистців-неконформістів на влаштування виставки їхніх творів, але не на тому місці, де вони намагалися таку виставку влаштувати ще 15 вересня. Речник міністерства для справ культури М. С. Шкодін поінформував представників цієї групи мистців, що вони можуть влаштовувати виставку в суботу 28 вересня у лісі недалеко Ізмайловського парку. Таку поступку совєтський уряд зробив, як здогадуються, щоб припинити поширену в цілому світі серед мистецьких кіл протестну акцію, викликану насильним знищенням попередньої виставки. На сторінках газети „Совєтська культура" появився лист чотирьох совєтських громадян, очевидно відповідно заранжований, в якому ці громадяни обвинувачують мистців у „пляновій політичній провокації". В листі обвинувачується закордонних дипломатів, що вони, мовляв, допомагили у перевозі картин на виставку. Обвинувачується також чужоземних кореспондентів.

Невідомо, однак, чи виставка у дозволеному совєтським урядом місці відбудеться, бо мистці-неконформісти не годяться на визначене місце домагаючись дозволу у тому самому місці, де вони готовили виставку попереднього разу.

Королева Єлисавета розв'язала парлямент, вибори в жовтні

Лондон. — У зв'язку з рішенням правлячої Лейбористської партії під проводом Гаролда Вілсона перевести у Великобританії вибори до парляменту в надії на здобуття потрібної більшости, королева Єлисавета II, на пропозицію лейбористського уряду, розв'язала 20 вересня парлямент, обраний в лютому цього року. Чергові вибори відбудуться 10 жовтня. Згідно з повідомленнями з Великобританії, господарська ситуація у тій країні дещо покращала, зокрема знизився дещо інфляційний тиск. Одночасно Банк Англії повідомив про обниження мінімальної відсоткової стопи до 11,5 відсотків, найнижчої від травня цього року. Не є злі показники на робітничому відтинку, бо число 613,000 безробітних не вважається за надто небезпечне для країни. Поправа економічної ситуації, навіть відносно невелика, може перерішити вибори в користь лейбористів.

Партія шотляндських націоналістів повідомила, що у випадку, коли вона одержить у виборах задовільну підтримку від виборців, розпічне заходи для унезалежнення Шотляндії від Великобританії.

Генеральна Асамблея ОН дискутуватиме палестинське питання

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — На сесії в суботу 21 вересня Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй вирішила, не зважаючи на протест ізраїльської делеґації, перевести окремо дискусію над справою Палестини. Ця дискусія находиться на 108 місці між 110 точками, які складаються на порядок нарад 29-ої Генеральної асамблеї ОН. Делеґація ЗСА не противилася поставленні на порядок дня палестинської справи, що безперечно перерішило цілу проблему. Вимогу арабських держав підтримали СССР і комуністичний Китай.

Між арабськими державами заіснували розбіжності

Ливан. — У зв'язку з цим, що уряд Єгипту вирішив визнати Палестинський Визвольний Фронт як єдиного управненого представника палестинських арабів, вимагаючи разом з Сирією представництва для Фронту на проєктованій женевській мирній конференції, король Йорданії Гуссейн повідомив, що Йорданія не візьме участи у цій конференції. Справа в тому, що уряд Йорданії вважає себе управненим говорити за палестинських арабів і не визнає Палестинського Визвольного Фронту за їхнього речника, а також протиставиться плянові творення незалежної палестинської держави, в склад якої увійшла б частина території, до якої претенсії має Йорданія.

У міжчасі в Каїро відбулася нарада представників Єгипту, Сирії та Палестинського Визвольного Фронту, на якій узгіднено спільну політику щодо Ізраїля і щодо палестинського питання. Єгипет, Сирія і Палестинський Визвольний Фронт відкинули проєкт т. зв. частинної розв'язки арабсько-ізраїльського конфлікту на Близькому Сході. Всі три сторони домовилися влаштовувати кожного місяця консультативні наради для узгіднювання поточної політики щодо окремих близькосхідних проблем.

АРХИЄПИСКОП ІВАН БУЧКО, ОДИН З НАЙВИДАТНІШИХ ВЛАДИК УКЦ ТА ОДИН З НАЙБІЛЬШ ЗАСЛУЖЕНИХ ЦЕРКОВНИХ І ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ, ПОМЕР У РИМІ

В неділю, 22-го вересня, посередньо наспіла з Риму вістка, що там помер на 83-му році життя один з найвидатніших і найбільш заслужених Владик Української Католицької Церкви та церковних і громадських діячів, якого часто називали Архипастирем Скитальців, св. п. Архиєпископ Іван Бучко.

Перед друком цього числа „Свободи" не одержано ще формального потвердження смерти ані ближчих даних про похорони. Всі ці інформації, разом із життєписом спочилого Владики, будуть надруковані в черговому числі „Свободи".

Помер св. п. проф. д-р Кость Кисілевський, відомий педагог і науковець

Св. п. проф. д-р Кость Кисілевський

Мейплвуд, Н. Дж. — Минулої п'ятниці, 20-го вересня, тут помер на 85-му році життя св. п. проф. д-р Кость Кисілевський, один з видатніших наших педагогів і науковців, народжений у Рошневі, Товмацького повіту в Галичині, в родині священика. Покійний був професором Українського Вільного Університету в Мюнхені, Українського Католицького Університету св. Климентія в Римі, Університету ім. Івана Франка у Львові, професором Педагогічного Інституту у Львові, Львівського Педагогіюму і семінарій у Станиславові, Львові, Рогатині та Байройті й професором та інспектором і засновником Шкіл Українознавства в Ню Йорку й Нюарку, був першим директором українознавчих курсів на Союзівці. Під час Першої світової війни брав активну участь у Визвольних Змаганнях в рядах УГА.

Науковими працями у різних ділянках української філології св.п. проф. д-р Кость Кисілевський здобув собі визнання, як видатний учений, невтомний дослідник на полі українського мовознавства. Був редактором ряду мовознавчих і літературних праць, за його допомогою появилось багато наукових надбань інших авторів. Працями з діялектології проф. К. Кисілевський зайняв передове місце в науці. Був великим знавцем живої мови народу, проблем української діялектології і став одним із творців генетичного принципу в клясифікації говорів. Надрукувавши на цю тему ряд статтей (в Записках НТШ), проф. Кость Кисілевський подав новий поділ діялектів, оснований на генетично-історичній базі, на старі й нові діялекти. Цікавився теж історичним питанням мови, зокрема дослідженням давніх українських пам'яток, як про це свідчить його монографія „Кодекс Ганкенштайна — староукраїнська пам'ятка". Цікавився науковими працями інших (Івана Франка, Смаль-Стоцького, Івана Панкевича, Івана Верхратського та інших) і написав ряд розвідок. Його многогранний і великий вклад праці це шкільні підручники з ділянки дидактики і методики навчання української мови, численні огляди і рецензії та опрацювання словників, над словником, що мав бути виданий УКУ в Римі працював до останньої хвилини свого життя. Був одним із дописувачів до „Свободи".

Покійний осиротив дружину, дітей, внуків, сестер і братів та ближчу і дальшу родину на еміґрації і в Україні. Був членом УНСоюзу, 27-го Відділу.

Панахиди і парастас в понеділок і вівторок, 22-го і 23-го вересня, в похоронному заведенні Литвина в Ірвінґтоні о год. 8-ій вечора, а в середу, 24-го вересня, з цього ж похоронного заведення перевезуть тлінні останки Покійного до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, де відправиться о год. 9:30 ранку Служба Божа. Відтак похоронна кавалькада авт вирушить на Український Цвинтар до Бавнд Бруку, де Покійного поховають.

Помер літературознавець Михайло Мухин

Ревенсбурґ. — Тут помер 2-го вересня на 80 році життя відомий літературознавець публіцист і літературний критик сл. п. Михайло Мухин. Покійний народився в Києві 1894 року. До кінця Другої свідової війни проживав у Празі, а по війні у Німеччині, де й помер. Був співробітником журналу „Літературно - Науковий Вісник" за редакцією Дмитра Донцова. Найбільшою його працею є „Драгоманов без маски", що появилася в 1934 році. Активно співпрацював з ОУН і був членом Культурної референтури Проводу Українських Націоналістів.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник — Ukrainian Daily

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1915.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Загроза на „низах"

На сторінках „Свободи" були опубліковані недавно статті на тему українських шкіл в ЗСА, у яких автори вказували на загрозливе зменшування кількости учнів у цих школах. Идеться тут, однак, тільки про один відтинок нашого громадського життя, але, на жаль, загрозливий стан не обмежується тільки до цього відтинка, а захоплює цілість нашого життя. Це стосується не тільки нашого поселення в ЗСА, але також у сусідній Канаді, де нібито ситуація мала б бути набагато кращою.

Вінніпезький тижневик „Український голос" з 11 вересня опублікував редакційну статтю „З вершин і низин", яка є своєрідним голосом у дискусії напередодні недалекого Конгресу Українців Канади. У цій статті редакція цієї газети, яка є речником однієї з найдавніших і найбільших канадських українських громадських організацій, Союзу Українських Самостійників, афілійованого з Українською Греко-Православною Церквою Канади, займає становище до справи завмирання українського громадського і культурного життя на „низах". Це діється тоді, як пише газета, коли в країні здійснюється незвичайно важлива програма політики багатокультурности, яка повинна б створити дуже надійну базу для розвитку окремих етнічних груп, в тому української.

Ситуація, однак, виглядає незадовільно і грозить втратою наших дотеперішніх досягнень в Канаді. „Наші піонери в Канаді будували народні доми, — пише газета, — залі Товариства „Просвіта" і ін. І в тих домах та залях було життя: були читальні, відчити, виступи хорів, театральні вистави. А тепер ось народні доми й залі „Просвіти" або порожніють взагалі, або вони призначені лише на бінго, забави й весілля. Отже, ті клітини нашого національно - культурного життя вже майже позаникали, а на їхнє місце не створено нічого. Так представляється справа „на низах" — у той час, коли „на вершинах" говорять про етнічний багатокультуралізм у Канаді".

Така картина з Канади не чужа і для українських громад в ЗСА, де також маємо справу із заником активности не тільки шкіл українознавства, а й підставових, основних клітин загальногромадського життя. Над цим найвища пора ґрунтовно застановитися і пошукати розв'язки. Без сильних „низів" не втримається ніяка громадська організаційна структура і ніякого значення не матиме навіть найкраще наладнана громадська централя

Помилкове рішення

Коли президент Джералд Форд проголосив обмежену амнестію для дезертирів і втікачів від військової служби, то хоча ветеранські організації та речники дезертирів критикували це рішення Президента — очевидно з цілком протилежних причин, — то більшість населення ЗСА схвалювала цей крок, який мав на меті „загоїти рани нації", „об'єднати країну" та виявити „милосердя замість відплати". Народ був переконаний, що дезертири та втікачі від військової служби мусітимуть спокутувати свою провину виконуванням публічних праць протягом 2 років, а за цю працю одержуватимуть незначну грошову винагороду.

Але виявилося, що справа виглядає дещо інакше, бо згідно з поясненням речників Пентагону та Департаменту справедливости, дезертири цілком не мусітимуть виконувати публічних праць, якщо не захочуть, а в таких випадках одержуватимуть „небажане звільнення" з військової служби, замість „уласкавлюючого звільнення", яке одержали б, якщо погодилися б працювати два роки в шпиталях, школах тощо. Департамент справедливости твердить, що дезертири не нарушили жадного цивільного закону й тому не можуть бути змушені цим Департаментом до такої праці, ані не можуть бути притягнені до судової відповідальности. Крім того, речники Уряду твердять, що „небажане звільнення" вже є досить гострою карою.

З цього виходить ясно, що Уряд зробив помилку, коли в проєкті обмеженої амнестії помістив такий можливий „викрут" для дезертирів. Поперше, ця постанова є несправедливою відносно тих юнаків, які втекли за кордон, замість зголоситися до військової служби, бо тоді, коли дезертири не можуть бути притягнені до судової відповідальности, то втікачі, які вважаються цивільними, можуть бути арештовані та засуджені, якщо появляться на території ЗСА, але відмовляться працювати на публічних роботах. Тим часом, провина дезертира, який, вступаючи у збройні сили, складав присягу на льояльність до ЗСА, є більшою, ніж втікача, який такої присяги не ламав, бо ніколи її не складав. Але, згідно з постановами проголошеної обмеженої амнестії, дезертирів трактується краще ніж втікачів від військової служби. Подруге, непереконуючими є твердження речників Уряду та Юнії Для Оборони Громадських Прав, що „небажане звільнення" з військової служби вже є „досить гострою" карою для дезертирів, бо, мовляв, з таким звільненням їм буде тяжко знайти працю. Але часи змінилися і працедавці не прив'язують такої уваги до „небажаних звільнень", як це робили, наприклад, після Другої світової війни, після Корейської війни та навіть ще кілька років тому. Головним критерієм прийняття на працю тепер є, чи кандидат має потрібні кваліфікації виконувати дану роботу.

Отже, Уряд повинен подбати, щоб несправедливості в проголошеній обмеженій амнестії були якнайскоріше зліквідовані та щоб дезертири із збройних сил одержали заслужену кару, а не поверталися до американського суспільства тільки з малозначними „небажаними звільненнями" з військової служби. В іншому випадку, матимуть рацію ті ветеранські організації, які твердять, що навіть ця обмежена амнестія є поличником для тих юнаків, які не відмовилися від військової служби у В'єтнамі та зневагою пам'яти поляглих у цій війні американських вояків.

Комуністи Італії пропонують співпрацю з урядом

Рим. — Офіційний орган комуністичної партії Італії „Л'Юніта" опублікував довшу статтю на тему урядової кризи в країні, в якій заоферував співпрацю з урядом прем'єра М. Румора. Статтю в газеті п.з. „Для рятування країни перед суспільною і господарською катастрофою" підписав Карло Ґалуззі, один з провідних членів центрального комітету комуністичної партії Італії. Покищо не відомо, яке становище займе до цієї пропозиції Румор, але преса висловлює думку, що воно напевно буде негативним.

Я. Гайвас

ОБОВ'ЯЗКИ „НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ҐЕНЕРАЦІЙ"

I

Стало трішки моторошно, читаючи апель одного з видніших робітників пера п. н. „Останній" обов'язок націоналістичної ґенерації („Свобода", 13 вересня 1974). Автор тієї статті, А. Камінський, напевно не мав цього на думці (а може й мав! — підказує сумнів), але з наголовку, а потім зі статті віє духом: надходить ваша остання година і зробіть ще щось корисного. Пригадуються такі типові картини з наших сіл: під зиму після важкої праці в жнива, після безконечного двигання міхів картоплі й інших плодів восени, та від лихої осінньої негоди „тато злягли" і змагаються з недугами й болями в постелі, а дорогі дітки нетерпляче забігають до них у ванькир й шепочуть: „не забудьте записати нивку . . ."

Але ще на початку хочеться заторкнути інший засадничий момент: в українському націоналістичному русі маємо до діла з явищем, яке переходить з покоління в покоління, в одному з більшою, а в другому з меншою натугою. Кожне покоління вносить свій творчий труд і зміцнює та збагачує духовий зміст націоналізму і його практичні заходи. Раз виявлений, націоналістичний рух живе в народі спочатку як визвольна боротьба, а опісля як внутрішня розбудова нації. Через те націоналізм не може бути обмежений до одного покоління, покоління переплітаються в ньому, чергуються, перебирають одні від одних естафету на довгому історичному шляху життя й розвитку народу. Ось у нас від часів Визвольних Змагань входить у ряди вже третє й четверте „націоналістичне" покоління. Покоління основоположників організованого націоналістичного руху, активні учасники й керівники Визвольних Змагань 1917-20 рр., відходить, воно репрезентоване сьогодні щораз рідшими рядами; покоління 30 - 40 - 50 років, власне те, що його мав на увазі А. Камінський, доходить до свого апогею. І мабуть пора і треба кинути оком назад, на його пориви й мислі, проаналізувати його удачі й невдачі, щоб ті, які прийдуть після нього, які вже приходять і прийшли, продовжували перебране діло, не починали від себе, не були наражені на помилки, що їх вчинили їхні попередники.

Така бо вже доля поколінь: вони з одного боку продовжують своє діло, а з другого — не можуть оминути „конфлікту поколінь". Сьогодні ми ще не бачимо виразно, як виглядатиме цей конфлікт третього покоління з другим. Ми бачили конфлікт поколінь на початку сорокових років, коли розбуджені енергії й сподівання не змогли вкластися в одні спільні організаційні рами. Ми знаємо, що нове „націоналістичне покоління" внесе свій вклад, свій стиль, свою думку й працю в націоналістичний рух, які будуть відмінними від тих, що їх дали їхні попередники. Того немає що боятися, це треба вітати. „Бунт молоді" — найкраще свідоцтво живучости ідеї. Молодь не лише мусить унести нове, вона мусить бути нетерпелива, спрагнена перебрати керму суспільного життя і відповідальність. Молодь не повинна чекати на „відкриття дверей", вона повинна відкривати їх сама, коли треба — навіть штурмом. На це вона — молодь!

Часом чути у нас голоси: немає конфлікту поколінь, бо немає, або замало є активного молодого покоління, немає відповідної кількости „тих, що надходять". Може воно й так є, але тільки частинно. На це є ще й інші глибші причини, причини поза нами. Ми зовсім очевидно живемо на „переломі століть", у добі переходу від одного до другого стану. Глибокі революційні зміни, які настали в науці, техніці і настають у духовості, ще не знайшли своєї реалізації в суспільно - політичних відносинах.

Саме тепер ми є в розпалі наростання, становлення тих суспільно - політичних змін і через те ми не в силі проаналізувати їх як слід, бо крім всього іншого нам зовсім бракує історичної перспективи. В світі і в нас появляються поодинокі віхи, які вказують шлях у майбутнє, але це ще не є широка бурхлива течія, яка захоплює й заполонює людські маси, а в першу чергу молодь. В приложенні до українського націоналізму це виглядає ось як: ми вже бачимо образи майбутнього поза маривами вчорашнього, серед якого має своє місце комунізм, імперіялізм, топтання людської гідности, соціяльно - економічна несправедливість тощо; бачимо народини нового світу, будованого на фундаменті універсального націоналізму, рівних і однакових прав для всіх народів; проте ідеї вчорашнього дня ще вносять замішання й сумніви. До того ми у світі пересаджені на чужий ґрунт і, запускаючи у нього коріння, не маємо змоги стати в чоловій колоні загального руху вперед. Це і є гальмуючий чинник у житті нашої молоді у світі, яка є якась стримана, непевна, не шумує, як молодь повинна.

Зовсім інакше виявилося в Україні й поза залізною заслоною взагалі. Ще доки світ почав говорити про переслідування ж и д і в в СССР, українець Святослав Караванський став на захист їхніх прав. Ще заки світова преса почала подавати картини з антижидівських заходів комуністичної партії і большевицького режиму другий українець, Іван Дзюба, у трагічному Бабиному ярі в Києві став пліч - о - пліч з іншими в обороні гідности всіх людей нашої планети. Наші брати в Україні випе-

(Закінчення на стор. 4-ій)

К. Крупський

НОВИЙ НАЦІОНАЛІЗМ У СССР

III

У черговому підрозділі п. н. „Націоналістичний виклик" сказано, що націоналістичний виклик центрові виявляється в таких трьох широких відтинках: 1) натиск за ширшою політичною автономією, 2) натиск за більшими капіталовкладами в місцеві проєкти та більшим правом республік заряджувати економією і 3) натиск за більшою свободою для національних культур.

Аналізуючи повищі точки, авторка каже, що в засязі першої точки деякі національні групи вже від 1930 року були проти визначування партією осіб на ключові пости, що робиться за принципом, званим „номенклятурою". Цитуємо уривок статті зі сторінки 13: „Гін до збільшення місцевої політичної автономії помітний у всіх республіках незалежно від того, чи місцева участь у структурі сили висока (як у Грузії та Україні), чи провідництво високо „зінтернаціоналізоване" (як у Казахстані й Киргизії). Націоналізм, непотизм і корупція були головними обвинуваченнями проти провідників у Азербайджані, Казахстані й Латвії в роках 1960-их, а в Україні, Казахстані і Грузії — 1965 року (в зв'язку з похрущовським вирівнянням керівництва). І знову в Азербайджані в 1969 році, в Латвії і Україні та Грузії — в 1972 і 1973 роках. Обвинувачення в націоналістичних ухилах були численними у квітні 1972 р. Усунення Петра Шелеста з КПСС, Політбюра і з посту першого секретаря Комуністичної партії України (хоч формально йому закидали тверду лінію та опозицію проти політики детанту із Заходом). Очевидно, Шелест провинився перед центральним проводом партії тим, що поставився з відносною терпимістю до українізації в ділянці культури і сприяв реґіональним економічним інтересам. У квітні 1973 р. „Комуніст України" (Київ) надрукував злобну критику на книжку Шелеста п. н. „Наша Совєтська Україна", обвинувачуючи Шелеста в невмінні показати „благотворний" вплив російської культури на розвиток української літератури, мистецтва і музики... та в ізоляції цілого ряду розвитку України від розвитку цілого СССР перед і після революції. Критична стаття стверджувала: „В книжці є наглядні елементи економічного автаркізму (автаркія — теоретично уявлена економічна незалежність країни, — прим. ред.), а це шкідливе, бо воно стимулює націоналістичні ілюзії та упередження. В загальному, книжка кладе непомірні наголоси „на особливі деталі української історії і культури".

У підрозділі „Захист національних культур" сказано, що боротьба в цій царині ще важча, ніж в економічній. Науковець, який пише історію свого народу, неспокійно може бути обвинувачений в ухилі від встановленої лінії, коли він не напише свою працю через призму марксизму - ленінізму. В подібні шори загнуздано також інші ділянки культури.

Не краще мається справа з релігією помимо цього, що совєтська конституція дозволяє громадянам бути релігійними. Авторка між іншим каже, що в Литві і Західній Україні католики в очах совєтської влади стали інтеґральною частиною націоналізму.

Вже на початку статті авторка умовно поділила новий націоналізм в Совєтському Союзі на ортодоксальний і неортодоксальний. До першої категорії вона враховує тих націоналістів, які змагаються за політичну, економічну і культурну автономію в рамках існуючої системи, до другої — відносить тих, які бажають відокремлення і повної незалежности.

Більшості читачів відомо, що в англійській мові слово „ортодоксальний" н е р а з уживається не тільки в мові про релігію. Наприклад, опінію на якусь справу, що є широко прийнята, часом називають о р т одоксальною. Подаємо це для пояснення слідуючої цитати: „Інтенсивність „ортодоксального" націоналізму різниться. Поміж історичними національностями, такими як балтійські країни (інкорпоровані до СССР в 1940 р.) або грузини чи вірмени, почуття національної ідентичности не тільки що збереглося, але ще й посилилось. Україна з її більше як 40 мільйонами українців та її економічною базою є особливим випадком: хоч вона також історична національність, але українці в 1930-их роках зазнали втрати національного почуття, однак, в двох останніх десятиліттях розпочалося енерґійне відродження, що, можливо, відбулося під впливом інкорпорованої Західньої України після Другої світової війни. Проте, яка причина цього не була б, виглядає, що українці ведуть перед в національному розбудженні, і тому розв'язка національної проблеми в Україні важлива для совєтського керівництва. Якщо б українців успішно асимілювали, то тиск зі сторони решти національних меншостей буде безсилим".

Після того авторка подає рівень почуття національної ідентичности в азійських республіках СССР, з яких наверх пробиваються Азербайджан, Туркестан, Киргизія та Узбекістан. Ця остання може похвалитися сильною верствою своєї еліти. Про свідомість етнічного почуття східньоевропейських республік Молдавії і Білорусі висловлюється із скептицизмом, кажучи, що Білорусь переживає занепад національного вияву.

Про „неортодоксальний" націоналізм проф. Раковська - Гармстон між іншим каже: „Жорстоко здушений неортодоксальний націоналізм, про який на Заході знають головним чином через „Самвидав", як виходить, проявляється там, де історичне почуття національної ідентичности збігається із сильним культурним стимулом, що помітно в Україні, Литві і поміж кримськими татарами, а також у меншій мірі — в Латвії та Естонії. Наприклад, в 1966-67 роках в Україні перекотилася хвиля заворушень, а за нею хвиля арештів. В 1972 році — це повторилося. В 1972 році біля 17,000 литовських католиків вислали меморандум до генерального секретаря ОН, протестуючи проти переслідувань у Литві. Два місяці після того було потрібне військо, щоб здушити заворушення, яке виникло в Ковні після того, як Роман Каланта та два інші юнаки, на знак протесту проти московських переслідувань, спалили себе на смерть, облившись бензиною".

„Творення п і д п ільних груп, чи навіть циркуляція націоналістичного і релігійного „самвидату", дає ясний доказ того, що політичний спротив існує. Якась кількість таких груп існувала в Україні в 1960-их роках. Деякі з них — продовження воєнного підпілля, яке змагалось за незалежність, як потверджено це Лігою Визволення України".

У примітці до Ліги Визволення України сказано: „Гляди Віктор Свобода „Західні республіки" у збірці „Етнічне напруження в Совєтському Союзі", Студія конфлікту (Лондон), грудень 1972 р. Як подають, ця Ліга в 1973 році намагалася здобути поміч китайців у апеляції до західніх журналістів, щоб вони протестували проти арештів в Україні".

У підрозділі „Офіційна реакція" між іншим сказано, що московські керманичі свідомі проблеми, яку їм створюють народи Совєтського Союзу, однак, ті керманичі не хочуть відступити від своєї мети „зблизити" і „злити" ті народи в один „совєтський нарід", над яким і надалі верховодили б росіяни.

В кінцевому підрозділі „Вибір і вигляди" авторка каже: „Виглядає, що зростаючі хвилі націоналізму на їхній довгій дорозі взяли курс, що веде до колізії з політикою партії. Виходить, що провідникам партії бракує однозгідности в тому, як поступити в цій дражливій справі. На ділі, вибір виходу з цієї справи далекий від привабливого".

А далі, авторка, теоритизуючи, робить декілька припущень щодо того, яких заходів може ужити Москва з метою асиміляції підкорених нею народів. Наприклад, вона могла б зліквідувати республіки, або ужити інші сталінські методи. Одначе, такі драстичні заходи підмінували б закордонну політику Москви, а на випадок конфлікту з Китаєм може повторитись 1941 рік, тобто подібна ситуація, коли народи Совєтського Союзу готові були допомогти Німеччині розбити тюрму народів — Совєтський Союз. А хто зна, може китайці зробили висновок з помилок Гітлера, і на випадок конфлікту краще використають антаґонізм тих народів до Москви.

Як зазначили ми на вступі, стаття проф. Раковської-Гармстон написана за усіма вимогами науки і об'єктив-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Іванна Савицька

З МОГО ВІКНА

Революція прийшла! Революція у моді, поглядах, у способі життя, в архітектурі, малярстві і навіть у куховарстві.

В жіночій моді помітний зворот до минулого, до сірих, „полинялих" барв, до капелюхів з кльошевими крисами, до штучних квітів.

Щезла безслідно, мов „одноднівки", довгі по землю плащі, такі нецікаві для ока, мов шинелі, та як же теплі. Щезли - пропали недавно ще модні „хутра", з'явились „твіди". Знову і знову шалеві хутряні ковнірі і ясні, у пліточки, матеріяли й коронки з „прабабуніної" скрині. Модні і далі довгі, поза пояс намиста, з'явились кльошеві спідниці і безліч різнорідних светерів. Найяскравіша зміна відбилась сьогодні на взутті. Щезають низькі підметки й жіночим ногам, що сліпо слідкують за модою, — грозить каліцтво. Немає спокійних парасольок, вони кричать строкатими голосними кольорами. Довгі квітисті сукні, сукні - піжами, і все ще популярні штани в жіночому сучасному одязі — постійно в моді.

А як же ж із змінами у мужчин? Чи все ще вони у сірому манекенному одязі, чи все ті самі? О ні! Революція прийшла й до них, нагла тотальна революція. Щезли чорні й темні вбрання, білі наштивлені сорочки, вузенькі, у вузлик в'язані краватки, білі, у кишеньках, хустинки. Сучасний мужчина, що не хоче цуратися моди, не боїться барв, спортових, в кольорі, маринарок, практичних в пояски сорочок, що легко неруться (без гладження), краваток в кольористий візерунок (часто під нашу тканину). Та й не конче підстригати волосся з практичних мотивів „під макітру". Воно сьогодні смішне, відстале, старосвітське.

Жиймо з духом часу, проте — не газардуймо, прошу. Розумна поміркованість у виборі сучасної моди буде розсудливим дорадником.

Мода коштовна, вона вимагає грошей. та тут у чому іншому справа. Правдивий шик і правдива елеґантність не в моді і не у грошах. Вона у вас самих, у ваших руках і ході, у способі подання руки, у тоні вашої мови, у вашім сміху, у подачі поміркованих дотепів, у погляді ваших очей, а ті атрибути елеґантности не коштують вас, повірте, ані одного цента.

Леонід Полтава

ГАННА КОЛЕСНИК — УКРАЇНСЬКИЙ ТРІЮМФ

3

П е р ш е турне — перший великий успіх. Від Верді й Генделя солістка легко переходить до Лисенка й Ревуцького чи новіших — Білаша й Майбороди і до народних пісень. Та кожний твір дістає свою неповторну інтерпретацію, свою вимову. Правду кажуть, що й діямант не однаковим буде в руках шліфувальника-ремісника і шліфувальника-мистця! Ганна Колесник щедрою рукою розсипала самоцвіти — українські самоцвіти навіть тоді, коли співала твори світової клясики: їх співала українська людина, український майстер, українська мати надавала їм нового життя, українська мова гомоніла (що за прекрасна дикція!) через душу й творчу уяву Страделли й Генделя, Гуно і Верді. Гомонів український Київ!

„Свобода" з 23 січня 1974 р. писала у вістці на першій сторінці під наг. „Ганна Колесник виступила вперше на приватній зустрічі в Ню Йорку" (в Українському Ін-ті Америки, 19 січня): „Велика співачка і артистка, чудова людина!" — така була загальна опінія про перший виступ Ганни Колесник... Після кожної пісні ентузіястичним оплескам, здавалося, не буде кінця". Солістку, її мужа і піяніста В. Ратушного по черзі вітали: екзекутивний віцепрезидент УККА Й. Лисогір, екзекутивний директор УККА мгр І. Базарко, Митрополит УПЦ Владика Мстислав та ін.; дівчата в українській ноші вручили червоні рожі любови і вдячности від імені Громади.

„...У мисткині приємний сильний тембр, меццо-сопрано голос високої кляси, граціозна, гідна і самопевна поява на сцені, легка життєрадісна усмішка, а передусім Ганні Колесник притаманний дар полонити рідних слухачів своїм відчуванням їхніх настроїв"... — сказано в „Свободі" з 26 лютого 1974 р., у огляді „Ганна Колесник у Балтиморі".

Такі ж захоплені відгуки, овації, квіти, вставання слухачів з місць всюди, де на українському мистецькому небі Америки сходила зоря Ганни Колесник. Вислови вдячности, черги за автографами, приватні дарунки, прийняття, влаштовані як не відділами УККА, так нашими професіоналістами або й приватними громадянами... В Ірвінґтоні її вітали оваційно 1500 слухачів (Нечувана кількість на відносно невелику громаду, навіть спільно з Нюарком). Писав З. С. 5 лютого: „Особистий артизм Ганни Колесник і змагання українського народу до волі, як нескорений дух його національного буття і культури, становили зміст півторагодинної програми українського меццо-сопрано, від клясичного репертуару першої частини до маєстатично-героїчного заключення „Виростеш ти, сину", до слів В. Симоненка, музика П. Майбороди. Так сценічна поява солістки, — як це відмітив критик престижевого „Ню Йорк Таймсу", — як і до нюансів виточений її голосовий діяпазон цілковито полонили слухачів, серед них українців усіх прошарків, особливо багато студіюючої молоді. Ця остання особливо оплескувала фортепіяновий акомпаніямент 17-річного Володимира Ратушного, племінника співачки, який полонив авдиторію так своїм музичним талантом, як і своїм молодечим ентузіязмом".

„Колесники в Чикаґо" — так назвав Ю. Степовий своє повідомлення в „Свободі" з 21 лютого 1974 року, пишучи: „...Говорячи про зовнішню сторінку концерту та про зміст і техніку виконання, можемо сміливо сказати, що такого концерту за наше чвертьстоліття в Чикаґо ще не було, не зважаючи на виступ Белли Руденко... То два голоси різної кляси. Порівняння з Беллою Руденко зовсім недоречне. Концерт Ганни Колесник був непереверщеною маніфестацією великих талантів нашого народу, які виростають і міцніють і в тих тяжких умовах утиску української культури... Колесники не вважають себе втікачами з України, бо вони не втекли, а залишили Україну, щоб і тут, серед „еміґраційної України та в чужинецькому світі прославляти нашу Гелладу степову"... Такі ж відгуки постійно містили й „Америка", „Українське Народне Слово", „Народна Воля" та ін. періодична преса.

— Ви знаєте, до мене підходили жінки й цілували мені руки. Жінки!... Бо вони не мене бачили, вони не мене цілували: вони цілували свою землю — Україну, — стираючи сльози з темних, промовистих очей, розповідає Ганна Михайлівна.

— Американська й канадська преса надзвичайно уважно слідкували за Вашими виступами. Ви напевно мали зустрічі з американськими кореспондентами?...

Так. Звичайно, з допомогою перекладачів, я розмовляла з англійськими журналістами. Вони ґратулювали — і не все відчували. У них емоції, знаєте, другого складу: у них емоції більше фізичні, ніж душевні. І все таки можу сказати, що мені вдалося переконувати нашим, українським мистецтвом, і багатьох англійських слухачів. Вони були захоплені, так мені й говорили: „Абсолютно захоплені концертом". Їм найбільше подобався наш „Нечай", „Жита" Гнатишина й інші речі. Однаково і в Америці і в Канаді, бож їх, сказати б, майже одна земя породила.

— А яке Ваше враження, пані Ганно, з розмов із закордонними журналістами, зокрема американськими?

— Із спілкування з американськими кореспондентами я винесла враження, що ці люди цікавляться концертами, взагалі музикою. Особливо їм цікаво те, що вони пізнали, що існує українська пісня, арія, українська опера. Це дуже для мене важливе — доказати існування високої української культури...

— У цьому розумінні Ви можете вважати себе амбасадором української культури на Заході, — хоч не маємо своєї Держави...

(Продовження буде)

Ричард Ніксон далі хворіє на запалення жил, лікуватиметься в шпиталі

Лос Анджелес. — У понеділок, 23-го вересня, колишній президент Ричард Ніксон мав піти до шпиталю Меморіял Медикал Сентер в Лонг Біч, Каліфорнія, бо далі хворіє на запалення жил і лікарі побоюються, що новий згусток крови в його лівій нозі може дійти до серця і спричинити смерть. Ще не знати як довго колишній президент мас бути в шпиталі, але думають, що принаймні тиждень. Як відомо, Ричард Ніксон захворів на запалення жил кілька місяців тому, але, проти порад лікарів, відбув тоді подорожі на Близький Схід і до Совєтського Союзу. Тоді, як і тепер, запалення жил спричинювало йому великий біль і його ліва нога дуже підпухла. Д-р Волтер Ткач, колишній особистий лікар Р. Ніксона, вже два тижні тому радив колишньому президентові йти до шпиталя, але він тоді відмовився.

З огляду на те, що Р. Ніксон мав в понеділок, 23-го вересня, йти до шпиталю, він не зможе 24-го вересня свідчити в суді в Санта Ана, Каліфорнія, як цього вимагав формальний судовий виклик, виданий на клопотання групи людей, які твердять, що їхні громадянські права були нарушені, коли в жовтні 1971-го року їх не допущено на публічне віче, на якому промовляв Р. Ніксон і пастор Біллі Ґреґем. Вже раніше адвокати Р. Ніксона внесли клопотання до федерального суду, заявляючи, що з огляду на недугу він не зможе з'явитися в суді, а також твердили, що справа зв'язана з подіями, які трапилися коли Р. Ніксон ще був президентом і тому він, покликаючися на принцип „президентського привілею", не мусить навіть тепер оприлюднювати „довірочних інформацій". Це клопотання адвокатів Р. Ніксона на суд розглядатиме десь в кінці жовтня.

В серпні ціни зросли на рекордових 1.3 відсотка

Вашингтон. — Протягом минулого серпня Споживчий Індекс Цін зріс на 1.3 відсотка, що становить найбільший місячний зріст від 1947-го року, не враховуючи місяців зразу після знесення примусових урядових контроль над цінами та платнями. Протягом минулого серпня дуже зросли ціни на харчові продукти та на більшість інших продуктів широкого вжитку, крім цін на бензину. Ціни бензини обнизилися вперше від вересня 1973 року, тобто від місяця, коли арабські держави встановили були нафтове ембарго. З огляду на зріст в цінах на майже всі продукти широкого вжитку, покупна спроможність пересічного робітника впала до найнижчого рівня від грудня 1970-го року.

Пентаґонові може забракнути фондів на закуп нової зброї

Вашингтон. — З огляду на інфляцію та на редукції в оборонному бюджеті, проголосовані Конгресом, Департаментові оборони може забракнути 11 більйонів долярів на закупівлю нової зброї та іншого військового матеріялу. Речники Пентаґону твердять, що рішення спільної комісії обох Палат Конґресу зменшити оборонний бюджет із 87 більйонів до 82.5 більйона долярів, а також всезростаюча інфляція можуть змусити Департамент оборони закинути деякі пляни розбудови та закупівлі нової зброї. Пентаґон ще надіється, що обидві Палати Конгресу, які мусять схвалити рішення спільної комісії, не погодяться на таку драстичну редукцію в оборонному бюджеті, або що Білий Дім вплине на законодавців, щоб призначили на оборону додаткові фонди. Але багато коментаторів сумніваються, що Департамент оборони зможе отримати потрібних 11 більйонів долярів, щоб покрити всі кошти закупівлі нової зброї.

ПОДЯКА

З нагоди одержання мого диплому УМІ та музичної стипендії в Даґлес Каледжі Ратґерського Університету, щиро дякую

Дорогій Пані ЛЮСІ ЧИПАК

за 11 років невтомної праці зі мною та щире родинне відношення до мене.

МАРІЧКА СОХАН з БАТЬКАМИ

ОЧІКУЄТЬСЯ 10,000 УЧАСНИКІВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Валентина Мороза та інших українських політичних в'язнів, що відбудеться в найближчу неділю, 29 вересня, в Ню Йорку, матиме три етапи: 1) Протестаційний похід, що почнеться в 1-ій год. по полудні на 58-ій вулиці й пройде по 5-ій евеню до 42-ої вулиці; 2) Програма в Браянт Парку, біля Публічної Бібліотеки, та 3) Мирна Демонстрація біля Об'єднаних Націй (47-ма вул. та 1-ша евеню).

Голодівка жінок та моторкада

Заходами Об'єднаного Комітету Українських Жінок під провдом п-і Дарії Степаняк в середу 25 вересня почнеться голодовий страйк на знак протесту та в порядку солідарности з Валентином Морозом, Голодівка триватиме аж до самої Маніфестації в неділю.

Крім того, як частина протестного походу, буде зорганізована моторкада авт, яка замкне протестаційний похід під проводом Ярослава Косановського. Збірка авт о год. 11:30 на 36-ій вулиці між 1-ою і Дугою евеню.

Далі, Аскольд Лозинський подав, що ТУСМ має до розпорядження спеціяльні сорочки з портретом В Мороза, які групи молоді вберуть під час походу і маніфестації.

Програма біля Бібліотеки та при Об'єднаних Націях

Представники Комітету заявили, що програма в Браянт Парку буде коротка, тому що буде другий похід під Об'єднані Нації і тому, що в Маніфестації візьмуть участь численні відділи пластової та сумівської молоді, яка буде перемучена походом і не зможе стояти довший час.

Досі в програмі є такі промовці: конгресмен Едвард І. Кач та Маріо Біяджі, який буде одиноким промовцем під Об'єднаними Націями; проф. Лев Добрянський, президент УККА; проф. Константин Савчук, що буде одиноким українським промовцем; Люїс Дж. Лефковіц, генеральний прокуратор стейту Ню Йорк, що представлятиме губернатора М. Вилсона.

Сенатор Роберт Тафт, якого запрошено на головного промовця, перебуває тепер поза Америкою, але його представники у Вашингтоні заявили, що він має велику охоту прибути на Маніфестацію. Він є автором спеціяльної резолюції в справі звільнення В. Мороза й тому хоче далі працювати в цьому напрямі.

Маніфестацію відкриє п. Р. Гуглевич, програму вестиме д-р В. Душник; Ліля Чарторийська відчитає резолюції в англійській мові. На початку програми представники українського католицького і православного духовенства прочитають відповідні молитви, а оркестра відіграє американський гимн. Всі учасники відспівають „Ще не вмерла Україна".

Зацікавлення Маніфестацією

Мгр Базарко заявив, що українська громада виявляє велике зацікавлення Маніфестацією та що зголошення про приїзд численних автобусів напливають кожного дня до канцелярії УККА. Зголошення приходять навіть з таких околиць, як Олбані, Трой та багатьох громад з Ню Джерзі, Коннектикат Пенсильвенії.

Об'єднаний Комітет закликає все українське громадянство метрополітальної округи, як теж з подальших громад, взяти масову участь в цій Національній Маніфестації в обороні Валентина Мороза. Зорганізована постава в обороні українських політичних в'язнів дасть моральну піддержку не тільки мученикам за українську ідею в Україні, але також скріпить тих наших приятелів в американському Конгресі, які вносять спеціяльні резолюції в справі звільнення В. Мороза та апелюють прямо до совєтського уряду, як це зробили сен. Генрі Джексон, сен. Чарлз Персі та інші.

В РИМІ ВІДЗНАЧИЛИ СРІБНИЙ ЮВІЛЕЙ О. Д-РА ІВАНА ХОМИ

Рим. — 25-го червня минуло двадцять п'ять років священства о. проф. д-ра Івана Хоми теперішнього канцлера Блаженнішого Первоієрарха Йосифа Сліпого і декана Богословського Факультету Українсьуого Католицького Университету. Цей срібний ювілей відзначили в Римі професори і студенти Богословського факультету УКУ, як також студенти літніх курсів. Присутнім на святкуванні був Патріярх Йосиф Сліпий і Владика Володимир Маланчук, які особисто вітали Ювілята.

Від імени професорів УКУ вітав о. д-ра І. Хому проф. д-р Ярослав Рудницький, а о. Петро Стецюк вітав Ювілята в імені мешканців-студентів УКУ. Отець д-р Іван Хома, який у студіях вибрав ділянку історії, постійно перебуває тепер у Римі.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКА ОКРУГА УНС...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

чл. та 261 10 членів, В. Сохан висловився з признанням про досягнення Округи і ствердив, що такою працею напевно можна буде дійти до мети 90,000 членства УНСоюзу до кінця цього року.

В дискусії над доповіддю та в інших справах взяли участь: Микола Тимків, мгр Богдан Геврик, д-р Володимир Ґалан, о. протопресвітер Степан Біляк, Петро Тарнавський, інж. Іван Скіра, інж. Михайло Нич і Мирослав Петрів. Вони порушили питання проголошення остаточних вислідів голосування на Конвенції, винайму приміщень в Українській Будівлі, випуску боргових зобов'язань, проголошення вильосованих нагород новим членам конвенційної кампанії, гіпотечної позички на українську Будівлю, перепровадження „Свободи" до нового будинку, передплати „Свободи" для членок - жінок, перечислення голосів конвенційних виборів та об'єднання всіх українських братських союзів. Відповіді і вияснення на ці питання подав В. Сохан, а до точнішого вияснення праці Виборчої Комісії запрошено приявного члена цієї Комісії мґра Богдана Геврика, який розказав докладно про спосіб обліку голосів других виборів на Конвенції. В. Сохан запевнив, що справа перечислення голосів, якою зайнялися на доручення Конвенції президії Конвенції та Виборчої Комісії, буде в найкоротшому часі остаточно поладнана, коли президія Конвенції проголосить кінцевий комунікат у цій справі. Є вигляди, що такий комунікат, виготовлений членами президії Конвенції, підпишуть, після узгіднення його тексту також три члени президії Виборчої Комісії та три представники Контрольної Комісії, які саме цього дня з'їхалися на „Союзівці".

Після вислухання доповіді головного секретаря Володимира Сохана та його вияснень учасники зборів Окружного Комітету однозгідно вирішили висловити признання Головному Екзекутивному Комітетові за його господарку та діловодство УНСоюзу і дати йому повну піддержку в його дальшій праці.

Вкінці нарад представники Відділів постановили вислати репрезентантів Окружного Комітету на ювілейний бенкет 80-річчя УНСоюзу Округи Аллентавну та вирішили повести підготовку до влаштування такого бенкету 80-річчя УНСоюзу в Грентоні. Також узгіднено, щоб відбути Загальні Збори Окружного Комітету при кінці листопада, або на початку грудня ц. р.

Д-р Лука Луців:

ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА

Ціна: $.60

Замовляти:

SVOBODA

81-83 Grand Street

Jersey City, N.J. 07303

В глибокому смутку повідомляємо, що дня 20-го вересня 1974 року упокоївся в Бозі на 85-му році життя, народжений в Рошневі Товмацького повіту, Україна, наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, СТРИЙКО, ВУЙКО і ШВАГЕР

ПРОФ. Д-Р КОСТЬ КИСІЛЕВСЬКИЙ

професор Українського Вільного Університету в Мюнхені, Українського Католицького Університету св. Климентія в Римі, Університету ім. Івана Франка, Педагогічного Інституту і Педагогіюму у Львові, дійсний член НТШ, професор і директор гімназії і учительських семінарій у Станиславові, Львові, Рогатині і Байрайті, директор і інспектор Шкіл Українознавства в Ню Йорку, Нюарку, Ню Джерзі, учасник Визвольних Змагань, Листопадового Зриву, УГА.

ПАНАХИДИ відправляться в понеділок, 23 і вівторок 24-го вересня о год. 8-ій вечора у похоронному заведенні Литвин, 801 Springfield Ave., Irvington, N.J.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 25-го вересня 1974 р. о год. 8:30 рано в цьому ж заведенні, відтак о год. 9:30 в церкві св. Івана Хрестителя дальші відправи при Sanford Avenue, Newark, N.J. і перевіз тлінних останків Покійного на Український Цвинтар до Бавнд Бруку, Н. Дж.

Прибиті горем:

дружина: ТУСЯ
дочка: ЛЕСЯ з мужем ЯРОСЛАВОМ ТКАЧЕМ
сини: ЮРІЙ з дружиною ОЛЕНОЮ і дочкою АННОЮ ОРТИНСЬКОЮ
МИРОСЛАВ — пропавший без вісти
РОМАН з дружиною ІВАНКОЮ
внуки: ВІРЛЯНА, ЗІРКА, БОРИС і АНДРІЙ ТКАЧІ та ЛЯРИСА, РУТА і ПАВЛУСЬ
сестри: ІРИНА ВЕЛИЧКОВСЬКА з дітьми і внуками — Детройт
МАРУСЯ ПОПЕНОК з дітьми і внуками — Україна
брати: МИРОН з родиною — Франція
о. ЯРОСЛАВ з родиною — Україна
ЮРІЙ — Ірвінґтон з родиною в Україні
братанки: ВЛОДЗЯ ПРОКОПЕЦЬ з мужем ВАДИМОМ і дітьми, Ст. Кетрінс, Канада
о. РОМАН з родиною — Вінніпег, Канада
шваґри: СТЕФАНІЯ ГОЛІНАТА з родиною — Філядельфія
ЛЕВ ГОЛІНАТИЙ з родиною
Родина в Україні і на еміґрації

Замість квітів, просимо складати пожертви на УВУ в Мюнхені або КУК в Римі.

Адреса родини:
84 Midland Blvd., Maplewood, N.J. 07040

В п'яту річницю болючої смерти нашого улюбленого Друга

бл. п. Бориса Драгана

на Пресфонд „Юнака" складає 25.00 долярів

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ в ДЖЕРЗІ СИТІ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

На вшанування св. п. Померлих — склали пожертви на УВАН у США за час від 19-го липня по 1-ше вересня 1974 року:

Св. пам'яті інж. ПЕТРА ШОХА у другу річницю з дня Його смерти дружина Покійного Ірина Шох склала пожертву на Академію, „котру Покійний вельми шанував" — $50.00

Св. пам'яті інж. проф. ПАВЛА ДУБРІВНОГО, чл.-кор. Академії, „яку Покійний високо цінив, як огнище української науки і культури" — Сава Зеркаль склав пожертву — $10.00

Св. пам'яті проф. ГРИГОРІЯ ДЕНИСЕНКА, члена-кореспондента Академії, у десяту річницю з дня смерти, склали пожертву:
Катерина Денисенко, дружина Покійного — $25.00
Алла і Юхим Нещадименки, чл. Фундації і член-наук. співробітник Академії — $25.00

Св. пам'яті о. протоієрея ОЛЕКСАНДРА ЯВТУШЕНКА, у десяту річницю з дня смерти, панімати Єлизавета Явтушенко склала пожертву на Академію — $20.00

Св. пам'яті інж. ІВАНА ВИНТОНЯКА:
Іван і Ірина Жуковські, арх. — $10.00
Роман Кобрин, інж. — 5.00
Д-р і п-ні Борис і Марія Ржепецькі — 10.00

Св. пам'яті МАРИНИ ВАСИЛІВНИ ВОСКОБІЙНИК від Ганни Шерей — $10.00

Управа Української Вільної Академії Наук у США висловлює щиру подяку всім Жертводавцям, що вшанували пам'ять Померлих.

УПРАВА УВАН у США

ПОДЯКА

Дня 14-го червня 1974 р. в Чикаго, Ілл., відійшов у Вічність на 90-му році життя і 63-му році священства наш Найдорожчий ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІДУСЬ

бл. п. о. Крилошанин ЮРІЙ МЕНЦІНСЬКИЙ

Цією дорогою бажаємо зложити найщирішу подяку Тим Всім, що особисто або іншим способом віддали шану Покійному.

Особливо дякуємо Їх Преосвященству Кир Андрієві Сапелякові, що на просьбу Преосвященного Ярослава Габра відслужив священич. похорони і в проповіді попращав Покійного.

Їх Екселенції Кир Ярославові Габрові за кількакратні відвідини Покійного у шпиталі та за незвичайно сердечне відношення в минулому до Покійного.

Із щирого серця дякуємо Високопреподобним Отцям з катедри св. Николая, з церкви св. Володимира і Ольги, та з сусідніх парохій, за відвідини у шпиталі, участь в похоронних Богослуженнях і прощальні промови біля домовини.

Складаємо щиру подяку д-рові Іванові Дачишинові за безкорисну дбайливу опіку в часі недуги так в дома як і шпиталі.

Дякуємо Всім так численно присутнім за участь в похоронах.

Щира дяка за таке велике число Служб Божих за Покійного Батька в Чикаго та і інших місцевостях Америки, Канади, а також і в Україні.

Зворушені до глибини серця за такі численні пожертви замість квітів на свіжу могилу, а іменно на будову церкви св. Юра в Ню Йорку, на „Церкву в Потребі", на Пластове видавництво в Торонті, та інші добродійні цілі.

Дякуємо Пластовій Оселі в Іст Четам за те, що пом'янули Покійного окремою урочистою Панахидою, а о. Любомирові Мудрому дякуємо за Служби Божі і Панахиди.

Щире спасибі похоронному заведенню Петра Капи за безкорисне зразкове переведення похорону.

Дякуємо всім Тим, що потішали нас у такому великому горю. Нехай Бог заплатить Всім сторицею.

Сини: ОРЕСТ МЕНЦІНСЬКИЙ з дружиною СВЯТОСЛАВОЮ, з дітьми і внуками
Дочки: ОЛЕКСАНДРА БОРОДАЙКО з чоловіком КОРНЕЛЕМ і дітьми
ІВАННА ПРИТОЦЬКА з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
Брати: ТЕОДОЗІЙ і ЯРОСЛАВ МЕНЦІНСЬКІ з родинами

КОЛЬОРАМА

ВИСТАВКА ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТИ

Влаштовує 86-ий ВІДДІЛ СУА НЮАРКУ, Н. Дж.

- Хто? ДІТИ від 5 до 14 ЛІТ
- Що? МАЛЮНКИ, РИСУНКИ
- Де? ПЛОЩА ШКОЛИ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ (ріг Сенфорд Еве. і Айві Ст., Нюарк, Н. Дж.).
- Коли? 29-го ВЕРЕСНЯ 1974 р., год. 10-та — 2-га по пол. (вразі дощу — 13-го жовтня 1974 р.)
- РОЗДАЧА НАГОРОД — год. 1:30 по пол. Перші нагороди в сумі $25.00 (Gift certificate до крамниці з мистецькими виробами).
- Жюрі: в складі жюрі — мистці: МИХАЙЛО ЧЕРЕШНЬОВСЬКИЙ, ПЕТРО ХОЛОДНИЙ, ДАРІЯ ДОРОШ.

ЗГОЛОШЕННЯ

Ім'я ----------
Адреса ----------

Телефон ---------- Вік ----------
ВПИСОВЕ 1.50 дол.

Експонати пересилати поштою на адресу:
MARTA SAWYCKY
205 Casino Avenue
Cranford, N.J. 07016
Tel.: (201) 276-3134
або доставити особисто в суботу, 28-го вересня, від 11-ої до 4 год. на місце Виставки.

ЕКСПОНАТІВ НЕ ПРИНИМАЄТЬСЯ В ДЕНЬ ВИСТАВКИ

В понеділок, 30 вересня 1974, о 7:30 год. веч.

В ЗАЛІ СТУДЕНТ ЛАУНДЖ, НЮ ГЕЙВЕН УНІВЕРСИТЕТ, КОННЕКТИКАТ

— відбудеться —

ДОПОВІДЬ з ІЛЮСТРАЦІЯМИ

УЧИТЕЛЯ

Лева Силенка (Орлигори)

на тему:

УКРАЇНА — КОЛИСКА НАРОДІВ ІНДОЄВРОПЕЙСЬКОЇ РАСИ, НОВІ ТВЕРДЖЕННЯ АРХЕОЛОГІВ І ІСТОРИКІВ ПРО СТАРОДАВНЮ ІСТОРІЮ УКРАЇНИ.

Питання і відповіді.

Усіх Українців щиро запрошуємо.

Правління Української Студ. Громади, Ню Гейвен Університет

Під патронатом КУК і УККА

поетеса ЗОЯ КОГУТ з Австралії

виступить у вечорах гумору й сатири

„З СЕРЦЕМ І З ПЕРЦЕМ"

ТАНДЕР БЕЙ, Онт., Канада: субота, 28-го вересня, год. 7:30 веч., заля УНО, 704 Мекензі вул., „Ф", Онт.
МІННЕАПОЛІС: неділя, 29. 9., год. 5:30,, заля парохії св. Михаїла, 505 — 4 вул. Н.Е.
ЧИКАГО: неділя, 6 жовтня, год. 6 веч., заля церкви св. Володимира й Ольги, 739. Н. Оклей Блвд. (84-ий Відд. СУА).
КЛІВЛЕНД: неділя, 13-го жовтня, 7-ма год., заля Кардинал Сейвінґ Лон, 5839 Ridge Rd., Парма (12 Відділ СУА).
ДЕТРОЙТ: п'ятниця, 18-го жовтня, год. 7-ма, заля Укр. Амер. Осередку, 2961 Карпентер (КҐКлюб).
МОНТРЕАЛЬ (Канада): неділя, 20-го жовтня, год. 7:30, заля церкви Успіння Пресв. Богородиці, 6185 — 10. Авеню, Роземонт (ЛУКЖ).
ТОРОНТО (Канада): неділя, 27-го жовтня, год. 7:30, Вест Йорк Вокейшенел авдиторія, Блюр-Дандес (Об'єднання Укр. Письм. „Слово").

ЗАПРОШУЄТЬСЯ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДЯНСТВО!

ОРГ. КОМІТЕТ

Головна Управа ООЧСУ

ЗАКЛИКАЄ

ЧЛЕНСТВО НЮЙОРКСЬКОЇ ОКРУГИ

взяти масову участь в

НАЦІОНАЛЬНІЙ ДЕМОНСТРАЦІЇ

ПРОТИ НИЩЕННЯ БІЛЬШОВИЦЬКИМ УРЯДОМ СССР УКРАЇНСЬКУ НАЦІОНАЛЬНУ КУЛЬТУРУ І ЇЇ ДІЯЧІВ

Демонстрація відбудеться в Ню Йорку, 29-го вересня 1974 року

Початок о год. 1:30 по пол. на 58-ій вул. — 5-та Авеня.

ОДНОСТАЙНО СТАНЬМО В ОБОРОНІ В. МОРОЗА, Л. ПЛЮЩА І ВСІХ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ.

ГОЛОВНА УПРАВА ООЧСУ

Український Народний Союз

ПРОГОЛОШУЄ

ЮВІЛЕЙНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

В СОЮЗОВИХ ОКРУГАХ ДЛЯ ЗАПОЧАТКУВАННЯ

ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ 1974 РОКУ

КЛИЧ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ В ЮВІЛЕЙНОМУ РОЦІ Є ЗДОБУТИ 6.000 ЧЛЕНІВ І ДІЙТИ ДО РЕКОРДОВОГО ЧИСЛА — 90.000 ЧЛЕНІВ В УНСОЮЗІ".

Дата нарад	Місцевість і місце нарад	Передбачені промовці
П'ЯТНИЦЯ, 27-го ВЕРЕСНЯ	**САН ФРАНСІСКО** Українська Заля 110 Бруссел вул. Початок год. 8-ма веч.	**Йосип Лисогір**
П'ЯТНИЦЯ, 27-го ВЕРЕСНЯ	**ТОРОНТО — Канада** Заля Інституту св. Володимира 620 Спадіна Авеню Початок 7:30 веч.	**Сенатор Павло Юзик** **Василь Дідюк**
СУБОТА, 28-го ВЕРЕСНЯ	**НІЯГАРА — Канада** Заля УНО 177 Ніяґара вул. Ст. Кетеринс Початок год. 2-га по пол.	**Сенатор Павло Юзик** **Василь Дідюк**
СУБОТА, 28-го ВЕРЕСНЯ	**ЯНГСТАВН** Дім Українського Народного Союзу 914 Френклін вул. Початок 5-та год. веч.	**Іван Флис**
СУБОТА, 28-го ВЕРЕСНЯ	**ЮТИКА - СИРАКЮЗИ** Заля УКЦеркви 6 Катедж пл., Ютика Початок 2-га год. по пол.	**Володимир Сохан** **Володимир Запаранюк**
СУБОТА, 28-го ВЕРЕСНЯ	**РОЧЕСТЕР** Українсько-Американський Клюб 292 Гадсон Авеню Початок 6-та год. веч.	**Степан Гаврищ**
НЕДІЛЯ, 29-го ВЕРЕСНЯ	**ЛОС ЕНДЖЕЛЕС** Український Культурний Осередок 4315 Мелроз Авеню Початок 2-га год. по пол.	**Йосип Лисогір**
НЕДІЛЯ, 29-го ВЕРЕСНЯ	**ПІТТСБУРГ** Готель Гілтон Коммонвел - Ліберті вул. Початок 3-тя год. по пол. Загальні Річні Збори	**Іван Флис** **Андрій Джула**
НЕДІЛЯ, 29-го ВЕРЕСНЯ	**ТРОЙ** Український Горожанський Клюб Медов вул., Коговз Початок 2-га год. по пол.	**Володимир Сохан** **Володимир Запаранюк**
НЕДІЛЯ, 29-го ВЕРЕСНЯ	**БОФФАЛО** Українсько-Американський Горожанський Клюб 205 Мілітарі Рд. Загальні Річні Збори Початок 4-та год. по пол.	**Степан Гаврищ**

НОВИЙ НАЦІОНАЛІЗМ У СССР

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ности. Зовсім зрозуміло, що вона робить велику прислугу поневоленим народам совєтської імперії. Треба мати на увазі це, що журнал „Проблеми комунізму" читають політики не тільки американські, але також політики і дипломати країн усіх континентів. Безумовно, що такий журнал має вплив на формування світової політичної опінії, яка в нашому часі відограє не абияку ролю. Москва не знищила Солженіцина не тому, що стала гуманнішою, а тому, що в цьому випадку була примушена числитися із світовою опінією.

Обговорена стаття дає дуже багато для застанови і для нас, української еміграції, яка має можливості допомогти українському народові в його змаганні до визволення. Наприклад, у цьому, що такий престижевий журнал пише про Україну, як про історичну націю, нарід якої палає бажанням бути незалежним, є заслуга небагатьох одиниць, яких видала із себе українська еміграція. Ті одиниці виконують колосальне завдання, виконуючи те, чого нині не може робити багатомільйоновий український нарід в Україні. Це не пуста фраза, а гірка правда. Щоб переконатись у тому, погляньте на книжкові публікації сьогоднішньої України, і відразу побачите цю гірку правду: кожна з тих публікацій, без огляду на ділянку (наука це, красне письменство чи виразна пропаганда), обов'язково на вступі книжки оголошує про „щасливе поновне об'єднання українського народу з великим російським народом". Ця „заява" навіть у коротенькій формі нівелює найкрасномовніший текст про „суверенність" і „союз" України з іншими республіками, бо ж ясно, Україна „на віки об'єднана тільки з російським народом".

На жаль, дехто з українських еміґрантів, колишніх втікачів від комунізму, замість розкривати правду про московський потворний шовінізм, виливає свою лють на українських націоналістів. А ми не можемо уявити собі нинішнього націоналізму в Україні, як зовсім нового і відірваного від минувшини явища, бо в ньому український націоналізм таки відіграв позитивну р о л ю. Зрозуміло, що український націоналістичний рух у розвою і дії не міг оминути деяких помилок, але не треба забувати того, що ті помилки не були метою українського націоналізму так, як метою Москви є планове винищення народів, які мають свою історичну минувшину і свої власні національні культури.

Український націоналістичний рух (від якого тепер дехто починає відпекуватись, а навіть лаяти) має величезні заслуги в тому, що розбудив у широких масах українського народу приспане неволею національне почуття. Навіть після зламання спротиву в повоєнних роках, коли тисячі українських націоналістів були розкинені по невільничих таборах праці „широкої страни", то і там українські націоналісти виявились авангардом спротиву проти сваволі і каґебістів і кримінальних елементів, які скоротили життя не одному українському політичному в'язневі, яких би він переконань не був. Високу мораль і здисциплінованість українських націоналістів оцінили навіть чужинці, що є широковідомим і задокументованим фактом. Сумно, що редактори одної української газети добачують в українському націоналізмі все, що є найгірше. На їхню думку, українські націоналісти, а також УПА, мали сидіти із складеними руками, тоді, як большевицьке і польське підпілля плюндрували наші села.

Тепер, коли архітекти політики впівжиття з Москвою зазнають краху, вартує присвятити більше уваги іншій події, яка матиме епохальне значення, а саме, поява книжки Солженіцина „Архіпелаґ Гулаґ", в якій автор розкриває цілому світові те, що уявляє собою большевицька система. Чи не варто нашим т. зв. гуманістам, замість лаяти українських націоналістів, звернути увагу на Москву — дійсну загрозу не тільки для України, але для цілого людства.

СПОРТ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — С.Т. „УКРАЇНА", МОНТРЕАЛЬ 3:1 (1:1).

В днях 14-15 вересня ц.р., юнацька і 1-ша футбольні дружини „Ч. Січі" зі своїми провідниками, членами Управи Т-ва, разом 40 осіб, відбули поїздку до Монтреалю, Канада, де були запрошені відомим і заслуженим місцевим Спортовим Т-вом „Україна", що саме в цьому році святкує свій 25-ти річний ювілей. Згідно з програмою цих відвідин, обидві дружини „Ч. Січі" розіграли товариські змагання на стадіоні Джарі Парку з дружинами ювілята. Була це третя зустріч в історії обидвох Товариств, дві попередні відбулися — по одній — в Монтреалі і Нюарку. Цьогорічна зустріч проходила під знаком ювілеїв, що їх святкують обидва Товариства:, як вже згадано „Україна" „25-річчя, УСТ „Ч. Січ" 50-ти річчя.

Гостинні господарі доклали всіх зусиль, щоб якнайкраще прийняти своїх гостей з Америки, чим здобули собі незвичайне признання від групи спортовців „Ч. Січі".

Одначе, якщо йдеться про самі змагання то, як показує вислід, „Січовики виявилися досить „агресивними" гостями. Вправді на площі змагань обидві дружини віддали від себе усі зусилля і технічні засоби, бажаючи вийти переможцями. В звітовій зустрічі „Ч. Січ" виявилася більш завзятою дружиною, в якій напад写писувався своїми стрімкими акціями, кожночасно закінчувані стрілами по воротах гостей. Чітко і енергійно діяла дефензива „Ч. Січі", яка все таки зробила декілька помилок, одна з яких закінчилася голем, що його здобув Дойл. Ведення 1:0 для „Ч. Січі" стрілив капітан дружини Михайло Фарміґа в 24-й хвилині. Близько перед перервою для „України", як вже згадано вирівняв вислід 1:1 Джан Дойл. Образ гри не змінився і після перерви. Щойно після цього, як Анатолій Хоменко в 61-й хвил. здобув для „Ч. Січі" ведення 2:1, дружина господарів знизила темпо, завдяки чому гості перебрали ініціятиву. В кінцевій фазі змагань Осип Козар встановив вислід зустрічі 3:1. В передзмагу юнацькі дружини закінчили свою зустріч ремісовим вислідом 1:1. Ведення для „Ч. Січі" здобув Андрій Вакун, вирівняння для „України" стрілив Безпалюк.

Заким ще прийшло до товариських змагань відбувся врочистий церемоніял, вручення гостям китиці квітів і обмін пам'ятковими відзнаками, в ньому участь взяли голова і члени Управи "СТ „Україна" і керівник спортової секції і члени Управи „Ч. Січі". Після змагань в домівці СТ „Україна" відбулася спільна вечеря, в часі якої до спортовці обох Товариств промовляли: голова СТ „Україна", керівник Спорт. Секції „Ч. Січі", організаційний р-т „Ч. Січі" і ін. Склад СТ „Україна" О. Митко, О. Дідух, Є. Головка, Д. Зельман, З. Макарик, Т. Плещевський, І. Атаманчук, Я. Яковів, Р. Даве, Я. Жуковський, Дж. Мондже, Р. Усіцінський, Дж. Відаль, Дж. Дойл. Склад „Ч. Січі": В. Паньків, В. Марущак, В. Ткач, І. Паньків, С. Юрчак, А. Охріменко, Л. Лужник, М. Фарміґа, Д. Ривеляк, О. Козар, Ю. Іленський, І. Паливода, Н. Маза. Ця товариська зустріч закінчилася у великій залі УНО вечерницями з численною участю монтреальської молоді і старших громадян, симпатиків СТ „Україна".

О. Твердовський

УСК Н. Й. — СК ГОТЧЕ (1:1) 1:2

У неділю 15 вересня ц. р. розіграв УСК свої перші змагання футбольного сезону 1974-75, за мистецтво Найвищої Німецько-Амер. Футбольної Ліги проти відмолодженої німецької команди С.К. Готче. Сильні і зіграні німці [illegible] змогли у другій половині гри здобути переможні ворота, із-за помилки наших оборонців.

У першій половині вирівняльні ворота для УСК-у здобув сильним гарним стрілом у 31-ій хвилині В. Васказ (4).

В УСК-у оборона і поміч були кращою частиною команди, які заграли твердо і жертвенно, в чому вирізнилися браття Чапіні. Натомість напад був найслабшою лінією, не маючи свого керівника, придержувався більше по задах, диспонував стрілами слабо.

До цих перших змагань не можна мати більших вимог, бо більшість нових змагунів ще не пізнала себе й не були ще зі собою як слід зіграні.

І. Д.

ОБОВ'ЯЗКИ „НАЦІОНАЛІСТИЧНИХ ҐЕНЕРАЦІЙ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

редили нас своєю візією завтрішнього дня. І це саме давало й дає їм силу протиставитися наймогутнішій на землі машині насильства. Хоча там є неймовірний тиск з боку центру проти всього нового, а особливо всього, що не походить від „московського сімени", але не зважаючи на це, процеси в Україні вийшли, хоч покищо вузькою стежкою, на правильний курс. Власне це дає й даватиме силу витривати в боротьбі тим, особливо молодим, які активно й свідомо включаються в неї. В них бо свідомість і незламна впевненість, що вони йдуть назустріч епосі. Нас у світі майбутнє торкається, але не багато з нас чує його дотик. Воно кличе, але ще дуже мало з нас йде за його голосом.

Як же на цьому тлі виглядають обов'язки націоналістичної людини котрогонебудь з поколінь?

Підставою всілякої національно - визвольної політики, тобто наміру будувати чи відбудовувати державу, є безкомпромісові, власне безкомпримусові, переконання і непоступливість у невідхильності державного завершення всіх наших зусиль. Все інше — це півзаходи, чвертьзаходи, тактика, маневр і вони в ніякому разі не сміють поставити в тінь основної мети. Розвиток подій у світі, наростаюча нова хвиля ферментів в СССР, початок дискусії серед антибольшевицьких російських елементів на найбільше засадничі теми, прикручування гайки в Україні аж до пункту лопнення, вимагають, щоб саме тепер, на цьому історичному етапі, поставити віху державности для всіх, для режиму і для новаторів, якої обминути, замовчати, зацитькати ніхто не може. Особливу увагу під тим оглядом ми мусимо присвятити тим новим силам в СССР, російським і не російським, які сьогодні проти режиму, але які, скорше чи пізніши, самі його творитимуть.

Очевидно, що це не тільки завдання „націоналістичного покоління", чи всіх націоналістичних поколінь, що переплітаються сьогодні, це завдання цілого суспільства, цілого народу. Але націоналісти в його реалізуванні мусять дати найбільше вкладу, праці й жертв. Бо націоналіст — це не той, що узурпує собі передове місце в суспільстві, ані той, що на кожному кроці деклямує про вищість своєї правди, а той, що працює найбільше для загального добра, що бере на себе найважчі завдання.

ЮРІЙ СТЕФАНИК ДОПОВІДАТИМЕ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Управа Об'єднання Українських Письменників в Екзилі „Слово" інформує, що в суботу, 5-го жовтня ц. р. о год. 7-ій вечора в приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку (149 2-га евеню), виступить з доповіддю гість з Едмонтону, літературознавець Юрій Стефаник, який говоритиме на тему „Цілком інакший роман Емми Андієвської". Вечір відкриє голова ОУП „Слово" проф. Григорій Костюк. Доповідь попередить вступне слово поета Богдана Кравцева.

ТАРЗАН, 7180. СУДДЯ БРАНД ДОВІДУЄТЬСЯ ПРАВДУ

Я не міг чекати, щоб побачити тебе пізніше!

Не доторкайся до мене та йди геть звідси!!

Коли ми запізналися, Серіно, то ти ніколи до мене не говорила в такий спосіб!

Ха, ха, ха! Суддя Бранд... Високоповажаний урядовець!.. Чи ти думав, що я була зацікавлена тобою як мужчиною?...

... Чи тому, що ти, як голова високого суду, міг інформувати мене про заплановані наскоки на наші транспорти шкір й іклів!... За твої незначні послуги ти дістаєш добру заплату!